

Haugesund Turistforening

Norges vassdrags- og energidirektorat

uttalelse@nve.no

Bergen, 15.06.21

Dette innspillet sendes på vegne av Norsk Ornitologisk Forening Hordaland fylkeslag, Norges Jeger- og Fiskerforbund Rogaland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland og Haugesund Turistforening.

Høringsinnspill til melding om kraft fra land til oljefeltene Noa og Krafla

Vi viser til melding med forslag til utredningsprogram fra Aker BP, Equinor og LOTOS Production og Exploration for en ny kraftforbindelse fra land til de planlagte oljefeltene Noa og Krafla.

Elektrifisering som klimatiltak

FNF Hordaland mener det er uheldig at nye oljefelt skal få kraft fra land, ettersom den globale klimaeffekten av elektrifisering av olje- og gassindustrien er høyst usikker. Produksjon og overføring av fornybar energi legger stort press på naturen der anlegg, sjøkabler og kraftlinjer blir lokalisert, og vi mener at den verdifulle energien må brukes på tiltak som i årene fremover vil være nødvendige for blant annet å kunne nå de utslippskuttene som Norge har forpliktet seg til gjennom Parisavtalen.

Olje- og energidepartementet (OED) uttalte i 2020 at tiltakskostnadene ved de elektrifiseringsprosjektene som de har undersøkt (etter forespørsel fra Finansdepartementet) vil ligge mellom 1500–8000 kr pr. tonn CO₂).¹ ODE uttalte videre, at for sammenligning ligger CO₂-avgiften i petroleumssektoren på 491 kr pr. tonn CO₂, mens kvoteprisen er i størrelsesorden 250 kr pr. tonn CO₂. Dette viser med all tydelighet hvor dyrt klimatiltak – *hvis* man kan kalle det et klimatiltak – elektrifiseringen av Noa og Krafla vil være.

I tillegg er det et overordnet poeng at OED (i nevnte kilde; se fotnote 1) medgir at de er usikre på hvor mye elektrifisering har å si for det globale klimagassregnskapet. De skriver at gassen som oljeplattformene ellers ville ha brukt til å produsere egen strøm, «må påregnes å bli solgt i gassmarkedet» når den blir frigjort.

---

¹ <https://www.aftenposten.no/norge/politikk/i/yRRgmx/olje-og-energidepartementet-om-elektrifisering-av-norsk-sokkel-dyrt>

FNF Hordaland er av den oppfatning at elektrifisering av Noa og Krafla mest sannsynlig ikke vil ha noen positiv påvirkning på det globale klimagassregnskapet. Det må derfor være opp til tiltakshaverne å dokumentere en eventuell positiv effekt på det globale klimagassregnskapet (se avsnittet om klimagassregnskap nedenfor).

Konsekvenser for natur, landskap og friluftsliv

Det er påviselig mange negative effekter av planene om ny kraftforbindelse til de planlagte oljefeltene Noa og Krafla. Her kan nevnes påvirkninger på biologisk mangfold på land, i luften og på havbunnen. I tillegg kommer negative effekter for friluftsliv, landskap og nærmiljø. Her ønsker FNF Hordaland å minne om at vi står midt i en naturkrise, som i stor grad skyldes arealendringer (areainngrep i naturen).²

De negative konsekvensene for biologisk mangfold, landskap og friluftsliv er et stadig tilbakevendende tema når nye kraftlinjer og kraftforbindelser skal etableres, og man får også et visst inntrykk av disse konsekvensene i meldingen som nå er på høring.

Vi ønsker likevel å fremheve at slike prosjekter som dette gjerne vil ha *uforutsette* konsekvenser (selv om man prøver å utrede konsekvensene), særlig for biologisk mangfold. Dette blant annet fordi kunnskapen om hva som finnes i naturen (ikke minst i havet og på sjøbunnen), som regel vil være svært begrenset i tid og rom, og også kunnskapen om hvordan denne type tiltak vil kunne påvirke biologisk mangfold, særlig i havet og på sjøbunnen, må anses som begrenset.

Kraftlinjer på land vil også ha uforutsette konsekvenser for fugl, simpelthen fordi man generelt har for lite kunnskap om omfanget av fugletrekk i de fleste områder, og også om effektene som kraftlinjer har på konkrete fuglebestander. Sistnevnte effekter varierer naturligvis med antall fugl i et område gjennom året, og hvor kraftlinjene er plassert i forhold til fugletrekk, hekkeområder mm.

Klimagassregnskap

Foruten tiltakets konsekvenser for natur (biologisk mangfold), landskap og friluftsliv, kommer det aktuelle tiltakets klimagassutslipp, som det etter vår mening er altfor lite fokus på i utredningsprogrammet som nå ligger til høring.

Vi kan ikke se at forslagsstillerne har nevnt klimagassutslipp i forbindelse med å hugge ned skog, fjerne tare, bygge i myr mm. Dette må inn som en del av den planlagte konsekvensutredningen – da i tillegg til utslipp i forbindelse med selve anleggsarbeidet (f.eks. fra anleggsmaskiner). En annen ting som også må inn i traséalternativenes klimagassregnskap, er utslipp knyttet til produksjon, vedlikehold og kassering av kraftlinjer, master, sjøkabler, fortøyningsanordninger mm (prosjektets livsløpsanalyse). Disse kraftforbindelsene fremheves jo som et positivt klimatiltak, og da er det svært viktig at man i det minste prøver å estimere absolutt alle klimagassutslipp som vil være knyttet til disse prosjektene.

Avsluttende kommentarer

Det er av overordnet viktighet at offentlige myndigheter, som NVE og OED, veier de negative konsekvensene av denne type prosjekter, opp mot de eventuelle positive effektene. FNF Hordaland kan så langt ikke se at det er noen åpenbare positive effekter av elektrifiseringen av Noa og Krafla.

---

² <https://www.fn.no/nyheter/fns-naturpanel-menneskelig-aktivitet-truer-eksistensen-til-en-million-arter>

Norge vil trenge betydelig mer kraft i fremtiden, når store deler av samfunnet skal elektrifiseres; Statnett antyder eksempelvis i 2020 en økning i det norske kraftbehovet på omtrent 40–50 TWh innen de neste 20–30 årene (dvs. en økning på ca. 30–35 prosent fra dagens kraftbehov)³. Det økte kraftbehovet må etter alt å dømme dekkes inn gjennom energisparing, utbygging av vind- eller vannkraft, eller import av utenlandsk kraft – eller kanskje mer sannsynlig, en kombinasjon av disse tre. Med dette som bakteppe fremstår – etter vår mening – planene om elektrifisering av Noa og Krafla som direkte sløsing av verdifull norsk kraft.

Når det gjelder det økonomiske aspektet for husholdninger og næringsaktører, har vi også all grunn til å tro at prosjekter som dette vil bidra til økte strømpriser, noe som både vil påvirke folks privatøkonomi, og ikke minst norsk industris konkurransevne.

Siden FNF Hordaland er mot de planene som nå er meldt, ønsker vi heller ikke å kommentere hvilke av de tre alternativene som er minst konfliktfylt når det kommer til natur, biologisk mangfold, landskap og friluftsliv. Dette kan vi også komme tilbake til når det foreligger konsekvensutredninger – hvis prosjektet skal realiseres.

FNF Hordaland anbefaler i denne saken at prosjektet skrinlegges, siden vi mener at de negative konsekvensene for natur, biologisk mangfold, landskap og friluftsliv er langt mer omfattende enn eventuelle positive effekter relatert til globale klimagassutslipp. Det er også viktig for oss å understreke at norsk kraft heller bør brukes på andre klimatiltak, med en mer åpenbar global klimaeffekt (eksempelvis elektrifisering av transport).

Vennlig hilsen,

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Hordaland

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Rogaland

v/ koordinator Gunvar Mikkelsen (FNF Hordaland)

Forum for Natur og Friluftsliv Hordaland og Forum for Natur og Friluftsliv Rogaland er to samarbeidsforum for natur- og friluftslivsorganisasjoner i henholdsvis Hordaland og Rogaland. Vi samarbeider for å ta vare på natur- og friluftslivsinteressene.

---

³ <https://energiogklima.no/nyhet/forventer-sterkere-vekst-i-kraftbehovet-enn-tidligere-antatt/>